

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Stora Enso Oyj:n ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Heinolan Flutingtehtaan kaatopaikan toiminnan muuttamista kiinteistöllä 111-19-4-1

148/11.01.00/2017

Luvalk 21.11.2018 § 87

Valmistelija: ympäristönsuojelusihteri Kai Virtanen,
puh. 050 565 1397, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää [3] lausuntoa mm. Heinolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta Stora Enso Oyj:n Heinolan Flutingtehtaan hakemuksesta [1] dnro ESAVI/13311/2018, joka koskee tehtaan kaatopaikan 1.9.2006 myönnetyn ympäristöluvan muutosta. Lausunto pyydetään toimittamaan ensisijaisesti sähköistä muistutuslomaketta käyttäen osoitteessa www.avi.fi/muistutus. Ympäristönsuojelusihteri on ympäristönsuojeluviranomaisen puolesta pyytänyt ja saanut lisäaikaa lausunnon antamiselle 23.11.2018 asti [5], jotta lausunto ehditään käsitellä lupa- ja valvontalautakunnan kokouksessa 21.11.2018.

Tiivistelmä hakemuksessa esitetystä [2: s. 4]

Hakemuksen mukaan kaatopaikan toiminnassa on tapahtunut muutoksia nykyisen ympäristöluvan myöntämisen jälkeen ja lisäksi kaatopaikalle suunnitellaan laajennusta. Kaatopaikka on luokiteltu tavanomaisen jätteen kaatopaikaksi. Lupahakemuksessa esitetään kaatopaikka-alueen nykyisen ympäristöluvan mukainen toiminta sekä uudet tai muuttuneet toiminnot, joille haetaan lupaa. Kaatopaikkatoiminta on muuttunut siten, että kaatopaikka-alueella nyt varastoitavat tuhkat ovat alueella pääosin välivarastossa ja ne on tarkoitus tulevaisuudessa hyötykäyttää. Myös muille loppusijoitettaville jätteille etsitään hyötykäyttökohteita. Jätteitä loppusijoitetaan kaatopaikalle vain siinä tapauksessa, että niitä ei voida hyödyntää.

Lupaa haetaan myös käytössä olevan kaatopaikan pohjois- ja luo- teispuolelle suunnitellulle kaatopaikan laajennusalueelle. [2: s. 4, 9].

Käsiteltävät jätteet kaatopaikalla ja välivarastointikentillä

Hakemuksessa esitetään, että kaatopaikalle välivarastoidaan tai loppusijoitetaan seuraavia jätteitä: soodasakka, petihiekka ja pohjatuhka, lentotuhka, rikki, jätevedenpuhdistamon liete, puru- ja kuituliete, kuorivesikaivojen hiekka, hiekka ja kiviaines, rakennusjäte (mm. be-

toni, tiili, asfaltti, metallit, maa-aines) sekä seisokeista ja huoltotöistä muodostuva prosessiperäinen aines [2: s. 22, 23].

Lietteen varastoinnista voi aiheutua ajoittaista hajuhaittaa mutta hajuun ei arvioida aiheuttavan merkittävää pitkäkestoista viihtyvyyshaittaa tehdasalueen ulkopuolella [2: s. 37].

Lisäksi haetaan lupaa jatkaa jätteiden välivarastointia tehdasalueella varoaltaan pohjoispuolisella asfalttikentällä, josta vedet kerätään hallitusti puhdistamolle, tai muulla vastaavalla alueella [2: s. 21]. Hiekkakentillä varastoidaan puhdasta maa-ainesta ja rakennus- ja purkutoiminnassa muodostunutta jätettä, vain pilaantumattomia materiaaleja [2: s. 23, 34].

Jätteiden luokittelu ja kaatopaikkakelpoisuus

Kaatopaikalle loppusijoitettavat jätteet ovat tavanomaisen jätteen kaatopaikalle soveltuvia jätteitä, paitsi lentotuhkan osalta ylittyy tavanomaisen jätteen kaatopaikan liukoisuuskriteeri molybdeenin osalta [2: s. 24]. Testeissä molybdeenin liukoisuus lentotuhkassa on vaihdellut 3 - 21 mg/kg ollen keskimäärin 9 mg/kg [6: s. 6]. Lupahakemuksessa esitetään kuitenkin, että lentotuhkaa voitaisiin tarvittaessa myös loppusijoittaa tavanomaisen jätteen kaatopaikalle, niin että molybdeenin liukoisuusraja-arvo olisi 50 mg/kg [2: s. 4]. VNA:n kaatopaikoista (331/2013: taulukko 5) mukaan tavanomaisen jätteen kaatopaikalla molybdeenin liukoisuuden raja-arvo on 10 mg / kg k.a. (L/S 10) ja vaarallisen jätteen kaatopaikalla 30 mg / kg k.a. (L/S 10). Lupaviranomainen voi tietyin edellytyksin korottaa näitä raja-arvoja yksilöidyn jätteen osalta tapauskohtaisesti.

Kaatopaikka-alueen vesienhallinta

Käytössä olevalla kaatopaikalla täytön ulkopuoliset pintavedet ohjataan pois kaatopaikka-alueelta reunojen avulla. Kaatopaikan sisäiset vedet kerätään salaojien ja ympärysojien avulla pumppukaivon kautta jätevedenpuhdistamolle. Syksystä 2007 lähtien uuden kaatopaikan täyttöalueen kaatopaikkavedet on johdettu suoraan jätevedenpuhdistamon ilmastusaltaaseen, mistä ne johdetaan edelleen puhdistusprosessin kautta puhdasvesikanaaliin ja vesistöön (Kymenvirta). [2: s. 32]

Suunnitellun kaatopaikan laajennusalueen suotovedet tullaan keräämään salaojien ja ympärysojien avulla pumppaamolle, mistä ne johdetaan edelleen käsiteltäviksi tehtaan jätevedenpuhdistamolle. Puhdistetut pintavedet pidetään erillään kaatopaikan suotovesistä reunojen avulla. [2: s. 32, 33]

Käytössä olevalle kaatopaikka-alueelle on rakennettu ja suunnitellulle

laajennusalueelle tullaan rakentamaan asianmukaiset pohjarakenteet. Kaatopaikka-alue tullaan aikanaan sulkemaan asianmukaisin pintarakentein. [2: s. 35, 36]

Vanhalla maisemoiduilla tuhkatäyttöalueella ja soodasakka- ja sekajätealueella ei ole varsinaista vesien keräystä. Vedet suotautuvat täytön läpi maaperään. Alueilla ei ole pohjarakenteita, mutta alueiden maisemointi vähentää suotautuvan veden määrää. [2: s. 32]

Kaatopaikka-alueen vaikutus vesiin [2: s. 13 - 15]

Pohjavesien virtaus suuntautuu käytössä olevalta kaatopaikka-alueelta etelään/lounaaseen ja laajennusalueella virtaus suuntautuu koilliseen. Alueen pohjavesiä tarkkaillaan hyväksytyin kaatopaikan tarkkailuohjelman mukaisesti. Vuosien 2008-2017 kaatopaikkatarkkailun perusteella kaatopaikan vaikutus on ollut näkyvissä mm. alueen eteläpuolella sijaitsevissa pohjavesiputkissa HP1 ja HP2 ja lipeälammen pohjoisnurkalle v. 2015 asennetussa pohjavesiputkessa HP6. Putkissa vesi on ollut hapetonta ja veden sähkönjohtavuus ja kemiallinen hapenkulutus on ollut koholla. Myös ravinnepitoisuudet ovat olleet korkeampia kuin alueen itä- ja pohjoispuolisilla pisteillä HP3 ja HP4.

Lisäksi kaatopaikka-alueen vaikutusta pintaveden laatuun seurataan hyväksytyin tarkkailuohjelman [4] mukaisesti Rautjärven laskuojan tarkkailupisteestä O2 sekä ojataustapisteestä O1 Rautjärven luusussa. Vuoden 2017 raportin mukaan kuormituksen vaikutusta ei ollut havaittavissa.

Kaatopaikan tarkkailu

Kaatopaikan tarkkailun osalta nykyistä tarkkailuohjelmaa esitetään noudatettavaksi siihen asti, kunnes kaatopaikan laajennusaluetta aletaan rakentamaan tai uusi tarkkailuohjelma hyväksytään. Kun laajennusaluetta aletaan rakentamaan, esitetään nykyiseen tarkkailuohjelmaan seuraavia muutoksia:

- Kaatopaikan pintavesien taustapisteen (O1) sijainti tarkistetaan,
- Uusi pohjavesiputki asennetaan kaatopaikan laajennusalueen taustapisteeksi (virtaussuunnassa laajennusalueen yläpuolelle). Tarkkailu ja analyysit tehdään nykyisen HP4-pisteen mukaisesti. [1: s. 37]

Hakemus päätöksen toimeenpanoksi muutoksenhausta huolimatta

Hakemuksessa esitetään, että toimintaa voitaisiin harjoittaa hakemuksen mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta jo ennen uuden lupapäätöksen lainvoimaisuutta [1: s. 5, 31].

Extranetissä on nähtävillä asiaan liittyvät asiakirjat:

1. Ville Karvonen, Ympäristölupahakemus, 11.7.2018, 8 s. + 13 liitettä, mm. [2, 4, 6].
2. Riikka Kantosaari, Mikael Takala, Ympäristölupahakemus Liite 1, Heinolan Flutingtehtaan kaatopaikan ympäristöluvan muutoshakemus, Stora Enso Oyj, Vanhanen Environment Oy, 11.7.2018, 39 s., [1]:n liite 1.
3. Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Lausuntopyyntö jakelussa mainituilta viranomaisilta, 10.10.2018, 1s., Dnro ESAVI/13311/2018.
4. Vanhanen Environment Oy, Liite 4 Tarkkailuohjelmat, 43 s., [1]:n liite 4.
5. Tuula P. Räsänen, Lausuntopyyntö ESAVI/13311/2018 - lisäaikapyyntö, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, 16.10.2018, Heinolan kaupungin dnro 148/11.01.00/2017.
6. Katariina Koikkalainen, Kare Pääatalo, Stora Enso Oyj, Flutingtehdas, Heinola, Tuhkan loppusijoituksen riskinarvio, Ramboll Finland Oy, Lahti 20.2.2015, 19 s. + 3 liitettä, [1]:n liite 9.

Ehdotus: Vastaava rakennustarkastaja (JM): Lupa- ja valvontalautakunta päättää lausua hakemuksesta [1] seuraavaa.

Esitetyn riskinarvion [6] perusteella katsomme, että lentotuhkan osalta sijoittamisessa Stora Enso Oyj:n Heinolan Flutingtehtaan kaatopaikalle voidaan ylittää tavanomaisen jätteen kaatopaikan liukoisuusraja-arvo. Katsomme kuitenkin varovaisuusperiaate huomioon ottaen, että ei ole esitetty hyväksyttävää perustetta sille, että lentotuhkan osalta hyväksyttäisiin tälle kaatopaikalle sijoittamisessa, että molybdeenin liukoisuus jätteestä voisi ylittää myös VNA:n kaatopaikoista (331/2013) mukaisen vaarallisen jätteen kaatopaikan raja-arvon 30 mg / kg k.a. (L/S 10). Katsomme, että kaatopaikalle sijoitettavan jätteen molybdeenin liukoisuuden raja-arvo ei saa olla korkeampi kuin tämä vaarallisen jätteen kaatopaikan raja-arvo.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristöpäällikkö Helka Sillfors ilmoitti esteellisyydestään hallintolain 28 §:n 1 mom. 5) kohdan perusteella ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Muutoksenhaku: muutoksenhakukielto

Tiedoksianto: Kopio Etelä-Suomen aluehallintovirasto,
sähköinen asiointilomake,
www.avi.fi/muistutus